

Motion till riksdagen

1989/90:K428

av Lars Ahlmark och Ingrid Sundberg (båda m)

Rätt att i efterhand ta del av Sveriges Radios program

Vi lever i ett öppet, demokratiskt samhälle med stor yttrande- och informationsfrihet. Från denna regel finns emellertid undantag. Ett sådant är svårigheten att i efterhand ta del av Sveriges Radios program.

Om någon letar efter en gammal tidningsartikel står utgivare och bibliotek med glädje till tjänst för att leta fram den. Tanken att det vore otillåtet att i efterhand ta del av artikeln eller att tidningen ville avskärma allmänheten från denna möjlighet framstår som absurd.

Annorlunda förhåller det sig med vad som sänts av Sveriges Radios programbolag. Endast när yttrandefrihetsbrott kan ifrågasättas eller när materialet kan ha betydelse som bevis i rättegång föreligger skyldighet att lämna ut en inspelning; i senare fallet dessutom endast efter beslut av domstol.

Denna restriktivitet är svärbegriplig. Upphovsrättsliga skäl har åberopats. Men eftersom allmänheten har rätt att för eget bruk *spela in* ett program när det sänds förefaller det osannolikt att rätten att i efterhand *ta del* (genom att se, avlyssna eller få utskrift) av program skulle vidga möjligheterna till brott mot upphovsrätten.

Den offentliga debatten förutsätter att inlägg skall kunna studeras, citeras och bemötas. Om vissa inlägg är tillgängliga för personer som råkat spela in dem men inte för andra uppstår en skev situation. Det kan naturligtvis vara av intresse för ett programbolag att upprätthålla en sådan skevhet och att slippa konfronteras med tidigare sända program men för ett public service-företag är en sådan inställning givetvis otänkbar.

Servicen till dem som vill ta del av sända program kan vara förenad med vissa kostnader för berört bolag eller, i förekommande fall, arkivet för ljud och bild. Rätt att debitera självkostnad skall därför föreligga.

Denna fråga har dragits i långbänk. En sammanfattning som går 17 (sju-ton) år tillbaka i tiden finns i KU 1987/88:21. Det är därför hög tid för konkreta åtgärder. Riksdagen bör hos regeringen begära förslag som öppnar möjlighet för allmänheten att i efterhand ta del av program sända av Sveriges Radios programbolag.

Hemställan

Mot. 1989/90

K428

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om rätt att i efterhand ta del av program sända av Sveriges Radio.

Stockholm den 24 januari 1990

Lars Ahlmark (m)

Ingrid Sundberg (m)